

TISKOVÁ ZPRÁVA NADACE PARTNERSTVÍ

Srpen 1968 překazil plány na oslavu 50. výročí Československa. Ze Stromů svobody se staly symboly vzdoru

(Brno – 20. srpna 2018) Na připomínku pražského jara bylo vysazeno nejméně 622 Stromů svobody, které podařilo objevit díky stejnojmenné kampani brněnské Nadace Partnerství. Nejspíše jich ale mohlo být ještě více. Plánovanou hromadnou výsadbu stromů na oslavu 50. výročí Československa totiž překazily události 21. srpna 1968. „Řada stromů, která byla k oslavám půlstoletí republiky objednána, musela být pod vlivem nastupující normalizace zničena. Některé výsadby proběhly v utajení na soukromých zahradách. Tam, kde se nakonec okolo 28. října 1968 sázení uskutečnilo, za to organizátoři často zaplatili vyhazovem z práce nebo jinou formou perzekuce,“ představuje koordinátorka kampaně Zuzana Šeptunová. „Jedná se o paradox, původně totiž výsadby iniciovalo samotné předsednictvo vlády a Ústřední výbor Národní fronty. Výzvu k výročním výsadbám odvysílal i Československý rozhlas. Nikdo nečekal, že z plánů na oslavu navracející se svobody se nakonec vyklubou akce občanského vzdoru proti okupaci,“ líčí Zuzana Šeptunová.

Místem za svůj otevřený akt proti režimu často zaplatili ředitelé škol, kteří za protestními výsadbami stáli. „Ředitel školy ve Žďáru nad Sázavou Bohuslav Brabec zasadil v září 1968 spolu se studenty před budovou školy Lípu svobody. Spolu se svým kolegou, který odsoudil okupaci ve školní kronice, byli v roce 1970 zbaveni místa. Stejný osud stihnul dvojici ředitelů v Brně a řadu dalších odvážných pedagogů,“ upřesňuje Zuzana Šeptunová.

Na řadu Stromů svobody z roku 1968 se zapomnělo, ať již prostým během dějin nebo díky snaze komunistických orgánů. „Řada pamětních tabulek a kamenů musela být odstraněna. Skauti, kteří stáli za výsadbou ve Frýdku-Místku, dokonce bronzovou tabulku jejich stromu po dobu normalizace ukrývali. Na místo se vrátila až po roce 1989,“ vypráví osud dalších stromů Šeptunová. Někde byl okupační režim v tažení proti manifestacím svobody ještě důslednější. „Například v Bruntálu místní Lípu svobody tamní komunisté v noci tajně poškozovali natolik, že nakonec uhynula. Strom republiky byl vysazen několikrát znovu, ale jeho ničení se stále opakovalo, až uschnul i ten poslední. Památník, který zůstal na místě, zanedlouho skryla ohrada z vlnitého plechu. Při porevoluční stavbě přístavby sousední školy ovšem místní při odstranění ohrady zjistili, že z kořene starého stromu samovolně vyrašil nový kmen,“ popisuje Šeptunová.

Několik málo výsadeb Stromů svobody na oslavu půlstoletí existence společného státu se podařilo uskutečnit i na Slovensku. „Pod kořeny Lípy svobody a bratrství Čechů a Slováků v Trenčíně byl položen dokonce tubus s pamětní listinou a dokumenty zachycující okupaci. Ze Slovenska pochází i největší výsadba roku 1968: ovocný a okrasný Sad svobody v Kalné pod Hronom, který čítá na čtyři sta stromů. Rok 1968 byl pro Slováky výjimečný i díky zákonu o federalizaci Československa. Ten připomínají například tři Lípy federace, které byly vysazeny 30. října 1968 přímo na nádvoří bratislavského hradu,“ líčí slovenská specifika Zuzana Šeptunová.

TISKOVÁ ZPRÁVA NADACE PARTNERSTVÍ

Web kampaně: www.stromysvobody.cz

Facebook: <http://www.facebook.com/stromysvobody>

Kontakt:

David Kopecký, PR manažer, e-mail: david.kopecky@nap.cz, mobil: 721 468 231

Zuzana Šeptunová, koordinátorka projektu, zuzana.septunova@nap.cz, mobil: 775 856 985

Pořadatel

Spolutvůrce

Generální partner

Hlavní partneři

Supported by
C&A Foundation

Projekt je podpořený grantem Velvyslanectví USA v Praze

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Partneři

METODICKÉ CENTRUM
ZAHRADNÍ KULTURY
V KROMĚŘÍŽI

SPOLEČNOST PRO ZAHRADNÍ
A KRAJINÁŘSKOU TVOREBU

LEGENDA LIPY

TISKOVÁ ZPRÁVA NADACE PARTNERSTVÍ**Mediální partneři****Pod záštitou****Odborní garanti**

Nadace Partnerství pomáhá lidem pečovat o životní prostředí. Poskytuje jim k tomu granty, odborné služby a inspiraci ze zahraničí. Podporuje kvalitní veřejná prostranství, zelené stavění, vzdělávání, zeleň ve městě i v krajině, zklidňování dopravy, šetrnou turistiku a ochranu přírody. Každoročně vyhlašuje oblíbenou celostátní anketu Strom roku, založila tradici Festivalu otevřených sklepů, v Brně postavila vzdělávací centrum Otevřená zahrada určené pro environmentální vzdělávání žáků škol, dospělých i studentů univerzit.
www.nadacepartnerstvi.cz

Kampaň **Stromy svobody** připomíná demokratické hodnoty, na nichž naše země stojí a oslavuje společně s veřejností místo, kde můžeme žít. Symbolem kampaně jsou stromy, které obyvatelé vysadili u příležitosti vzniku Československa v letech 1918, 1919 a také později v roce 1928, 1945, 1968. Cílem roční kampaně je objevit příběhy těchto stromů, pomoci jim získat odborné ošetření a k 100. výročí naší republiky uspořádat celorepublikovou výsadbu nových Stromů svobody.

www.stromysvobody.cz